

TOIMINTASUUNNITELMA 2022

1 JOHDANTO

Maan ystävät ry (jäljempänä MY tai liitto) on vuonna 1996 perustettu kansalaisjärjestö, joka tarjoaa ihmisille mahdollisuuden toimia ekologisesti kestävä, oikeudenmukaisen ja demokraattisen maailman puolesta. MY on yhteiskunnallinen ympäristöjärjestö, joka etsii syitä seurausten takana ja pyrkii ratkomaan ongelmia niiden juurilla.

MY on osa kansainvälistä Friends of the Earth International (FoEI) -verkostoa, johon kuuluu kansalaisyhteiskunnan ryhmiä 73 maasta ja kaikista maanosista. MY:n toiminta on paikallista, valtakunnallista ja kansainvälistä.

MY on uskonnollisesti ja puoluepoliittisesti sitoutumaton. MY toimii avoimesti ja ehdottoman väkivallattomasti ja huomioi kaikkien elävien olentojen oikeudet. Liiton kantava voima on vapaaehtoisten omaehtoinen toiminta. MY:llä on paikallisryhmiä ja valtakunnallisia teema- ja toimintaryhmiä. Lisäksi liitossa toteutetaan kampanjoita ja hankkeita. Toimintamuodot ulottuvat ruohonjuuritasolta kansainväliseen poliittiseen vaikuttamiseen. Toimintaa toteutetaan myös yhteistyössä muiden järjestöjen ja ryhmien kanssa.

Vaikuttamiskeinoina ovat liiton sääntöjen perusteella esimerkiksi tempaukset, teemapäivät, keskustelutilaisuudet, mielenosoitukset, kannanotot, päättäjien tapaaminen, kansalaistottelemattomuus, katuteatteri, performanssit, ostoboikotit, globaalikasvatus sekä viestintä ja tiedottaminen.

MY:n toiminta on kohdennettu kaikille ikäluokille. Liiton toiminnassa on mukana monen ikäisiä vapaaehtoisia ja sukupolvien välinen yhteistoiminta on rikkaus.

MY rakentaa aktiivista kansalaisyhteiskuntaa ja kannustaa ihmisiä aktiiviseen kansalaisuuteen. Toiminnassaan MY toteuttaa tasa-arvoisuutta ja välttää hierarkioita. MY suhtautuu myönteisesti sellaiseen ihmisten omaehtoiseen, rauhanomaiseen ja avoimeen kansalaistoimintaan ja -tottelemattomuuteen, joka tukee MY:n kannattamia asioita ja arvoja. Toimintatavoissa ja toiminnan tavoitteissa huomioidaan läpileikkaavan feminismiin sekä turvallisemman tilan periaatteet.

2 PAIKALLISTOIMINTA

Maan ystävät tehostaa yhteistyötään paikallisryhmiensä kanssa ja tukee näiden toimintaa pandemianjälkeisen uuden toiminnan kehittämisessä.

2.1 Tampere

Tampereen Maan ystävät ry (Mytty) jatkaa toimintaansa aiemmin valitsemissa teemojen parissa. Näitä ovat kaupunkiluonnon puolustamiseen ja kehittämiseen tähtäävä toiminta, kaivoskriittinen toiminta, lähidemokratian edistäminen, kestävän energiantuotannon vaatiminen, sekä solidaarisuustoiminta. Mytty jatkaa talouden toisinajattelun pohdintaa ja puhetilaisuuksien järjestämistä.

Mytty tukee vapaamuotoisia liikkeitä, kuten Suomenifesti ja Pelastetaan sademetsät. Mytty toimii aktiivisesti kahdessa paikallisessa tapahtumassa, Tampereen sosiaalifoorumissa (TSF), jossa Mytty on ollut avaintoimijana vuodesta 2006, ja Mahdollisuuksien torilla nostaen esiin edellä mainittuja teemoja.

Mytty kampanjoi tasa-arvoisen, vapaan ja epäkaupallisen tilan puolesta.

Mytty jatkaa vuonna 2013 aloitettua Pirkanmaan kaivoshankkeiden seurantaan, herättää aiheesta keskustelua ja pyrkii vaikuttamaan mm. viranomaisiin kaivosten ympäristöhaittojen estämiseksi. Mytty seuraa ja kommentoi Pirkanmaan alueen erikokoisia infrastruktuurihankkeita ja erityisesti niiden ympäristövaikutusten arviointia. Mytty järjestää matalan kynnyksen toimintaa tai tapahtumia edistääkseen uusien jäsenten tutustumista toimintaan.

Mytyn toimistotila sijaitsee Suomen Rauhanpuolustajat ry:n Pirkanmaan piirijärjestön toimistolla. Mytty tekee yhteistyötä mm. Maattomien ystävät ry:n, Greenpeacen ja Amnestyn Tampereen osastojen, Pispalan nykytaiteen keskuksen ja Suomen Rauhanpuolustajain Pirkanmaan piirijärjestön kanssa.

Mytty on mukana paikallisessa vapaakauppasopimuskriittisessä toiminnassa ja siirtolaisten avustusverkostoissa.

Mytty osallistuu tapahtumien suunnitteluun ja järjestää niissä ohjelmaa yhdessä muiden järjestöjen kanssa.

2.2 Helsinki

Helsingin seudun Maan ystävät (Myhki) ja Helsingin yliopiston Maan ystävät (Hymy) jatkavat toimintaansa liikenteen, talouden, ruoan sekä muiden yhteiskunnallisten ja ympäristöteemojen parissa sekä suomeksi että englanniksi. Helsingin ympäristöpoliittisiin

kysymyksiin pyritään reagoimaan resurssit huomioon ottaen. Lisäksi 2021 alkanut pölyttäjäteemainen toiminta jatkuu myös vuonna 2022. Myhki järjestää myös erilaisia retkiä, kuten sieniretkiä ja tutustumiskäyntejä luomutiloille, osallistujien kiinnostuksen mukaan. Omalla kaupunkiviljelytoiminnallaan Myhki tuo konkreettisesti esiin kestävän ruoantuotannon mahdollisuuksia kaupungissa. Myhki myös osallistuu Helsingissä järjestettäviin mielenosoituksiin ja esittelee toimintansa erilaisilla festivaaleilla. Hymy jatkaa lukupiirejä kiinnostavista teemoista sekä osallistuu Helsingin yliopiston ylioppilaskunnan Ulrika-järjestötilan ylläpitoon ja yhteiselon. Toimintaa tehdään hyvässä yhteistyössä MY:n muiden ryhmien sekä muiden järjestöjen ja liikkeiden kanssa. Vuonna 2022 ilmasto-oikeudenmukaisuus-toimintaryhmä jatkaa toimintaansa osana Hymyä ja Myhkiä.

2.3 Porvoo

Porvoonseudun Maan ystävät jatkaa toimintansa paikallisten ja globaalien kysymysten parissa. Vuonna 2022 palataan yleisötilaisuuksien järjestämiseen kunhan se on pandemiatilanteen osalta mahdollista.

3 TEEMAT JA TOIMINTA

Maan ystävien toiminta on perinteisesti jakautunut erilaisten toimintaryhmien kautta tapahtuvaksi. MY on kuitenkin avoin uusille, ryhmärakenteen leikkaaville toiminnoille ja toimintatavoille. MY rohkaisee jäseniään toimimaan ja antaa tilaa uusille aloitteille ja toimintatavoille, ja pyrkii tukemaan niitä myös taloudellisesti. Paheneva ympäristökriisi ja muuttuva yhteiskunnallinen toimintakenttä vaativat dynaamisuutta ja joustavuutta sekä uusien järjestäytymisen tapojen kehittämistä.

3.1 Ilmastokampanjat

Maan ystävät toteuttaa aktiivisesti yhtä ilmastokampanjaa, joka on Hiilivapaa Suomi -kampanja. Hiilivapaan Suomi -kampanjan tavoitteena on, että suuripäästöisimmät suomalaisyritykset muuttavat toimintaansa vastaamaan Pariisin ilmastopöytäkirjan mukaista 1,5 asteen polkua. Lisäksi Hiilivapaa Suomi seuraa ilmastopolitiikkaa ja vaikuttaa siihen usean järjestön yhteisen ilmastokoordinaatioryhmän kautta.

Ilmastokampanja tarjoaa myös lentomaksupalvelua. Vaikka MY suhtautuukin kielteisesti lentämiseen, välttämättömien lentojen lippujen hinnasta voi maksaa haluamansa osuuden (suositus 10 % lipun hinnasta) lentomaksua. Lentomaksun kautta kerätyt varat käytetään pitkäjänteisten ilmastomuutosta torjuvien hankkeiden tukemiseen kehitysmaissa sekä ilmastopoliittiseen vaikuttamiseen ja kampanjointiin Suomessa. Lentomaksu ei siis ole kompensatiopalvelu, vaan tapa tukea ilmastotyötä.

3.1.1 Hiilivapaa Suomi-kampanja

Kampanja tekee yritysvaikuttamista ja toimii yritysmaailman vahtikoirana, jotta suuripäästöisimmät suomalaiset yritykset saadaan Pariisin ilmastopöytäkirjan mukaiselle 1,5 asteen polulle. Tällä hetkellä kohdeyritys on suomalainen valtionyhtiö Fortum ja sen saksalainen tytäryhtiö Uniper. Yhtiöt ovat hiilivoimaloillaan Euroopan kahdeksan suurimman saastuttajan joukossa ja niillä on myös kasvava määrä kaasuvoimaloita ja -infrastruktuuria. Siirtymällä hiilestä kaasuun Fortum ja Uniper ovat yhä vahvemmin vakiinnuttamassa asemaansa fossiilikaasuyhtiöinä.

Kampanjan tavoitteena on, että Fortum ja Uniper sopeuttavat liiketoimintansa Pariisin ilmastopöytäkirjaan ottamalla käyttöön aikataulutetut, ilmastotieteeseen perustuvat tavoitteet. Kampanja vaatii, että Fortum ja Uniper julkaisevat selkeän ja yksityiskohtaisen tiekartan fossiilisten polttoaineiden alasajosta, joka sisältää oikeudenmukaisen siirtymän työntekijöille ja yhteisöille. Suunnitelmiin ei saa sisältyä huomattavaa julkista tukea tai omaisuuden myymistä. Fortumin ja Uniperin tulee myös lopettaa investoinnit uusiin hiilivoimaloihin ja kaasuinfrastruktuuriin. Lisäksi kampanja vaatii, etteivät Fortum ja Uniper vaikeuta Pariisin ilmastopöytäkirjan tai YK:n Agenda 2030:n edellyttämiä ilmastotoimia.

Hiilivapaa Suomi pitää yhteyttä Euroopan Maan ystävien (FoEE) ilmastotoimintaan. Lisäksi kampanja tekee yhteistyötä suomalaisten ja kansainvälisten ympäristöjärjestöjen sekä ajatushautomoiden kanssa. Kampanja on myös osa Europe Beyond Coal-, European Responsible Investment- ja Fossil Banks, No Thanks -verkostoja. Europe Beyond Coal toimii 28 Euroopan maassa ja jonka yhteisenä tavoitteena on siirtyä puhtaaseen energijärjestelmään. European Responsible Investment Networkin tavoitteena on vahvistaa kansalaisyhteiskuntaa kaikkialla Euroopassa työskentelemällä yhdessä vastuullisuuden ja kestävän sijoittamisen eteen. BankTrack -järjestön Fossil Banks, No Thanks -verkosto kokoaa yhteen järjestöjä ja kampanjoita, jotka vaativat pankkeja lopettamaan fossiilisten polttoaineiden rahoittamisen.

Kampanja käyttää monipuolisesti erilaisia keinoja, kuten ruohonjuuritason mobilisointia, yhtiökokousaktivismia, mediavaikuttamista ja vaikuttamistyötä päättäjiin, Fortumin edustajiin sekä sijoittajiin.

3.1.2 Lentoverokampanja

Lentoverokampanja seuraa lentoveron käyttöönottoa vaativan kansalaisaloitteen eduskuntakäsittelyä ja järjestää toimintaa siihen liittyen. Kampanja päivittää verkkosivustoa lentovero.fi ja kampanjan some-kanavia.

3.2 Pelastetaan Amazonin sademetsät -kampanja

Amazonuksen alueen suojelua edistetään sosiaalisen median keinoin ja otetaan osaa kansainvälisten Maan ystävien kampanjoihin. Tavoitteena levittää tietoa Amazonuksen alueen suojelusta, esimerkiksi miten suomalainen voi kulutusvalinnoillaan vaikuttaa

sademetsien säilymiseen. Kampanjan tekee yhteistyötä Amazonaksen alueen asiantuntijoiden kanssa.

3.3 Ilmasto-oikeudenmukaisuustoiminta

Vuonna 2021 perustettu ilmasto-oikeudenmukaisuus ryhmä jatkaa toimintansa kehittämistä vuonna 2022. Tarkoituksena on jatkaa ilmasto-oikeudenmukaisuus-teeman pitämistä esillä muun muassa työpajojen, sometiedottamisen ja blogikirjoitusten muodossa. Ryhmä toimii eri yhteistyöverkostoissa, kuten ympäristöjärjestöjen yhteistyö -verkostossa. Tärkeä osa on myös tuen tarjoaminen eri ruohonjuuritason liikkeille. Koska ryhmään on tullut useita uusia jäseniä syksyllä 2021, ryhmän toiminta on vielä muotoutumassa.

3.4 Ydinvoimatoiminta

Ydinvoimaryhmä pyrkii vuonna 2022 kutsumaan avoimesti ja kokoontumaan pienryhmätyöskentelyyn, jonka aiheena ovat:

- ydinvoimamyönteisyyden leviäminen ja ydinvoimatoiminnan sivuun jättäminen järjestöissä
- uusien aktiivien mahdollistaminen ryhtyä ydinvoimatoimintaan
- pienydinvoimaloiden kritiikki

Edelleen työskentelyn mahdollisia aiheita ovat ydinvoiman vastaiset yhteistyöaloitteet ja ydinjäte- ja ydinasetuotannon vastaisen kansalaistoiminnan edistäminen, esimerkiksi

- esittää kansalaisjärjestöille jotakin yhteistä roolia suhteessa ydinjätteen ongelmien käsittelyyn, Ruotsissa vastaavaa tekee <https://www.mkg.se/>
- osoittaa solidaarisuutta Venäjän Mayakin alueen monia sukupolvia säteilysaastuttamista kärsineisiin ja vastustaa Venäjän valtionyhtiö Rosatomin toimintaa myös Suomen Pyhäjoella
- muistaa ydinpommien uhreja ja ydinonnettomuuksien seurauksista vuosipäivinä (joista tunnetuimpia Hiroshima elokuussa, Tshernobyl huhtikuussa, Fukushima maaliskuussa)
- tuoda esille ydinvoimateollisuuden takana olevia riippuvuussuhteita ydinasevarusteluun ja ydinvoiman lobbaamista ilmaston pelastajana, vaikka se on liian kallista, hidasta ja vaarallista.

3.5 Kaivostoiminta

Kaivosryhmä jatkaa työtään kultakaivosten parissa erityisesti Pirkanmaan alueella. Tutkimus- ja tiedotustyötä tuetaan omalla varainhankinnalla, ja yhteistyötä paikallisten asukkaiden ja luonnonsuojelutoimijoiden sekä Tampereen Maan ystävien kanssa jatketaan. Talvivaaran osalta jatketaan yhteistyötä paikallisten kaivosliikkeiden ja toimijoiden kanssa mahdollisuuksien mukaan. Kaapelinkulman kulta -valokuvanäyttelyn esittämistä jatketaan kirjastoissa sekä muissa ilmaisissa ja julkisissa näyttelypaikoissa eri puolilla Suomea, ja sen yhteydessä järjestetään tapahtumia paikallisten ryhmien kanssa. Kaapelinkulman kulta -näyttely toteutetaan myös verkkonäyttelyinä.

3.6 Vesitoiminta

Vesiryhmä jatkaa tiedottamista maailman vesikriisistä piilovesi- ja vesijalanjälkinäkökulmasta sekä vesioikeudenmukaisuuskysymyksistä muun muassa pitämällä yleisötilaisuuksia ja osallistumalla asiantuntijana tällaisiin tilaisuuksiin, jakamalla sekä tuottamalla verkko- tai painettua materiaalia, järjestämällä ja osallistumalla mielenosoituksiin sekä tekemällä yhteistyötä taide- ja kulttuuritoimijoiden kanssa.

3.7 Alkuperäiskansat ja yhteys maahan ja metsään

Ryhmä jatkaa työtään alkuperäiskansojen ja maata ja metsää koskevien yhteisöllisten oikeuksien edistämiseksi. Se kohdistaa huomiota biodiversiteetin ylläpitämistä ja vahvistamista koskeviin kansallisiin ja kansainvälisiin tavoitteenasetteluihin ja neuvotteluihin, myös YK:n biodiversiteetti-viitekehyksen neuvottelujen suhteen.

Ryhmä kehittää näihin liittyen Maan ja yhteisöjen suhdetta koskevista oikeuksista nousevaa uudenlaista Maan elämän suojelua ja puolustamista, jossa voimakkaimmiksi oikeuksiksi kunkin alueen käyttöön tulee tehdä yhteisöjen oikeudet elää alueillaan tavoilla, jotka sallivat alueen elämän omintakeisen monimuotoisuuden uusiutua tai elpyä niin, etteivät syrjäytä sitä, vaan elävät siitä sitä elävöittäen. Tällaisia oikeuksia voidaan edistää myös ajamalla biodiversiteettikäytävien ja -rihmastojen muodostamista luonnon- ym. suojelualueiden puskurivyöhykkeiksi ja käytäviksi eräänlaisina ”elonkehää elvyttävinä elämänsuojeluvyöhykkeinä”, jotka vahvistaisivat hiiltä maaperään sitovaa omavaraistumista ja heikentäisivät myös rahataloudellista riippuvuutta ja ylikulutusta. Näin voidaan edistää myös Maan oikeuksia yhteisöllisiin toimeentulon ja terveydenhoidon tapoihin, jotka tukeutuvat elinympäristön monimuotoisuuteen ja sen vahvistamiseen.

Ryhmän jäsenet osallistuvat tällaisia oikeuksia edistäviin toimiin sekä alkuperäiskulttuurien, ekoyhteisöjen, tutkijoiden ja kansanliikkeiden välisen yhteistyön, dialogin ja tiedotustyön kehittämiseen. Toimintaan sisältyy tiedotteiden ja vetoomusten tekoa sekä webinaarien ja yleisö- ja keskustelutilaisuuksien järjestämistä eri paikkakunnilla, mahdollisesti myös alkuperäiskansaedustajien Suomen vierailujen yhteydessä. Ryhmä pyrkii vaikuttamaan myös alkuperäiskansojen yhteisöoikeuksien huomioimiseen biodiversiteettiä ja yhtiötä sitovia ihmisoikeusvelvoitteita koskevissa YK:n neuvotteluissa sekä vaatimaan TSS-komitean Suomelle antamien suositusten toteuttamista myös alkuperäiskansojen osalta.

3.8 Ruokatoiminta

Ruokatoiminnan tavoitteena on yleistajuistaa kestävämmän ruokakulttuurin merkitystä kotitalouksien ja yhteiskunnan päästöjen vähentämisessä sekä tarjota tähän mahdollisuuksia. Ruokatoiminta tukee järjestämillään tapahtumilla ja muulla toiminnallaan vegaanisen kasvisruoan edistämistä sekä ekologisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävää paikallista ruoantuotantoa. Vuonna 2022 ruokatoiminta keskittyy kaupunkiviljelyyn, tapahtumien järjestämiseen ja yhteistyöhön erilaisten tahojen kanssa.

Jatkamme kaupunkiviljelyä Suursuon palstaviljelijät ry:ltä vuokratulla palstalla. Tavoitteena on kehittää viljelytoimintaa panostamalla entistä enemmän toiminnan organisointiin sekä kerryttämällä osaamista esimerkiksi työpajojen avulla. Alkuvuodesta suunnittelemme kesän viljelytoimintaa ja kevään aikana järjestettäviä tapahtumia. Keväällä esikasvatamme myöhemmin Suursuon palstalle istutettavia taimia. Keväällä ja kesällä viljelemme Suursuolla ja pidämme siellä kaikille kiinnostuneille avoimia talkoita sekä mahdollisia työpajoja. Loppukesästä ja syksyllä keräämme satoa ja valmistelemme palstaa talvikuntoon. Toimintaa tehdään yhteistyössä Helsingin seudun ja yliopiston Maan ystävien kanssa.

Alkuvuodesta kartoitamme yhteistyötahoja ja tapahtumia kansankehittäjien sekä muun kestävästä ruokajärjestelmän tukevan toiminnan järjestämiseksi. Tavoitteena on luoda tapahtumia ja toimintaa, joissa ruokajärjestelmään liittyvät ympäristökysymykset kytkeytyvät laajemmin kestävästä hyvinvoinnin teemaan. Suunnittelemme alustavasti yhteistyötä CAP-aktiivien kanssa sekä Maan ystävien pölyttäjätöiminnan kanssa. Yhteistyö voisi toteutua esimerkiksi luentosarjan tai dokumenttielokuvailan muodossa, ja pölyttäjätöiminnan kanssa yhteistyötä voisi mahdollisesti tehdä myös kaupunkiviljelyyn liittyen.

Ruokatoimintalaiset osallistuvat vuonna 2022 Maa-antisokka-kansankehittäjäkollektiivin toimintaan. Jakoja tehdään yhdessä Ruokaa ei aseita -ryhmän kanssa. Jakoihin suunnitellaan myös ohjelmaa, kuten musiikkia ja puheita.

Ruokatoiminta on kaikille avointa, ja uusien aktiivien sekä muiden yhteistyötoimijoiden mukaantuloon helpottamiseksi toimitaan myös tulevana vuonna 2022.

3.8.1 #CAPkuntoon! -kampanja

CAP-suunnittelutyö päättyy vuoden 2022 alussa ja kampanja seuraa tarkkaan toimenpiteiden täytäntöönpanoa viestien niistä laajalle yleisölle. CAP:n lisäksi vaikutamme muihin maatalouspolitiikan ajankohtaisiin aiheisiin vuoden aikana. Osallistumme keskusteluun Suomen maataloudesta, lisäämme tietoisuutta kestävästä elintarvikejärjestelmästä ja jatkamme kestävästä ruokapolitiikan puolustamista järjestämällä koulutuksia, mielenilmauksia ja tapahtumia. Alamme myös hiljalleen katsoa kohti 2027 päättyvän rahoituskauden loppua, sillä seuraavan CAP:n suunnittelutyö tulee alkamaan pian. Harkitsemme kampanjan uudelleennimeämistä, jotta se kertoisi työskentelystä laajemman aihealueen kanssa.

Yhteistyö eri organisaatioiden välillä jatkuu. Kampanjan ydin on ollut osallistaa monia saman tavoitteen puolesta työskenteleviä toimijoita ja pyrimme tuomaan työhön enemmän viljelijöiden, tutkijoiden ja kuluttajien/kansalaisten näkemyksiä.

3.9 Maa- ja metsätalouden toiminta

Ryhmän tavoite on toimia oikeudenmukaisen ja luontokatoa estävän maankäytön puolesta. Maa- ja metsätalouden toiminta vaikuttaa ekosysteemien suojelun puolesta kansallisesti ja yhteistyössä muiden järjestöjen kanssa kansainvälisesti. Toimintavuonna ryhmä jatkaa aktiivisuuttaan kotimaisen metsäluonnon suojelemiseksi yhteistyössä muiden järjestö- ja kansalaistoimijoiden kanssa. Ryhmä tukee verkostoja, jotka seuraavat teollisen maatalouden,

kaivostoiminnan ja sellu- ja puuplantaasiyritysten toimia, tarkoituksena nostaa esiin maa- tai ihmisoikeusrikkomuksia ja saattaa yhtiöitä vastuuseen ympäristörikoksista. Ryhmä kannattaa ja kampanjoi YK:ssa neuvoteltavan sopimuksen puolesta, joka takaisi sitovat ihmisoikeusvelvoitteet yhtiöille. Tehdään yhteistyötä ja tuetaan Amazon-kampanjaa. Yhteistyökumppaneita ovat luonnonvarojen kestävää käyttöä ja luomutuotantoa edistävät tahot, kuten La Via Campesina sekä luonnon monimuotoisuutta suojelevat tahot kuten Suomen Luonnonsuojeluliitto ja Amazonaksen suojelussa mukana olevat tahot.

3.10 Sosiaalifoorumi

MY on mukana Suomen ja Tampereen sosiaalifoorumeissa. Yhteistyötä tehdään myös Maailman (WSF) tasolla. MY:n osallistuminen sosiaaliforumiverkostoissa on vuosittain muotoutuvaa toiminnan sisältöjen kautta, joten varsinaista edustajaa niihin ei ole määrätty.

3.11 Taloudellinen oikeudenmukaisuus

Taloudellisen oikeudenmukaisuuden toimintaryhmä jatkaa vapaakauppasopimusten ja suomalaisten yhtiöiden sekä EU:n globaalien toimien ihmisoikeus- ja ympäristövaikutusten, Suomen ja EU:n yhtiö-vastuu lainsäädännön sekä YK:n yrityksiä sitovan ihmisoikeussopimuksen kehityksen kriittistä seurantaa ja tuottaa niitä koskevia kannanottoja ja vetoamuksia mm. kansainväliseen keskusteluun ja YK:n elimille. Toimintaryhmä tarkastelee lisäksi vapaakauppasopimusten sanktiosäädöksiä sekä niiden täytäntöönpanojen vaikutuksia matalan tulotason yhteiskuntaluokkiin.

Ryhmä seuraa Suomen TSS (taloudelliset, sosiaaliset ja sivistykselliset oikeudet) ym.-sopimusvelvoitteiden käsittelyä yhtiöiden ja globaalitalouden osalta YK:n TSS- ym. komiteoissa, sekä TSS-komitean Suomelta vaatimien toimenpiteiden täytäntöönpanoa mm. myöskin UPM:n suhteen. Se seuraa myös EU-velvoitteiden ongelmallista vaikutusta EU:n jäsenmaiden kykyyn ja valmiuteen noudattaa TSS- ym. YK-pohjaisia ihmisoikeuksia ja ympäristöä koskevia kansainvälisiä YK-velvoitteitaan globaalitalouden toiminnan suhteen ja pyrkii edistämään mahdollisuuksia kansainväliseen yhteistyöhön tämän suhteen. MY:llä on myös edustus Fingon koordinoimassa järjestöjen yhteisessä Reilun siirtymän työryhmässä. Ryhmä myös seuraa ja tukee kohtuusliikkeen toimintaa Suomessa ja maailmalla.

3.12 Vaihda virtaa-kampanja

Vaihda virtaa -sivusto suljetaan ja arkistoidaan.

3.13 Ilmastokestävä kasvisruoka -kampanja

Helsingin yliopiston Ilmastokestävyys keittiössä – ruokakulttuurin murroksen arkiset mahdollisuudet -tutkimushankkeessa aloitettu Ilmastokestävä kasvisruoka -kampanja jatkaa toimintaansa Maan ystävien ja Vegaanihaasteen yhteiskampanjana. Vuonna 2022 kampanja kehittää ruokapalveluille, joukkoruokailun asiakkaille ja päättäjille tarjoamia käytännön työkaluja, millä pyritään helpottamaan ilmastokestävien kasvisruokien saatavuuden edistämistä. Kampanjassa julkaistut nettisivut kaipaavat teknisiä päivityksiä. 30

ilmastokestävää ja vegaanista reseptiä sisältävään reseptipankkiin lisätään reseptivälilehdille laskuri, jonka avulla voi muuttaa annoskokoja. Reseptit ja keskeisimmät kampanjasivut käännetään ruotsiksi ja englanniksi.

Tammikuussa kampanja kannustaa yhdessä Vegaanihaasteen kanssa haasteen vastaanottaneita ottamaan yhteyttä omiin ruokapalveluihinsa ja pyytämään, että ruokapalvelut ryhtyvät tarjoamaan vegaanisen ja ilmastokestävän lounasvaihtoehdon asiakkailleen joka päivä. Kampanja tekee aktiivisesti viestintää sosiaalisen median kanavillaan ja järjestää tapahtumia ja työpajoja, joiden kautta on helppo päästä mukaan kampanjan toimintaan. Keväällä 2022 kampanja järjestää seminaarin, jossa käsitellään ruokapalveluiden roolia ilmastokestävämmän ruokakulttuurin rakentajana.

Kampanja ottaa aktiivisesti yhteyttä ruokapalveluihin ja kannustaa ruokapalveluita tarjoamaan vähintään yhden ilmastokestävän ja vegaanisen kasvisruoan joka päivä. Ilmastokestävä kasvisruoka -reseptiikkaa käyttönottaneet ruokapalvelut voivat tilata kampanjalta ilmaiseksi Ilmastokestävyys keittiössä -hankkeessa tuotettuja asiakasviestintämateriaaleja (juliste, pöytäkolmio ja tarra), ja tällä tavoin ottaa osaa kampanjaan ja viestiä siitä myös asiakkailleen.

Vuonna 2022 Ilmastokestävä kasvisruoka -kampanjassa tehdään pitkäjänteiset suunnitelmat toiminnalle, verkostoidutaan yhä laajemmin samankaltaisten teemojen parissa toimivien kanssa ja pyritään löytämään erilaisia rahoituskanavia toiminnan toteuttamiseen. Yhteistyötä tehdään Maan ystävien ruokatoiminnan ja muiden toimintaryhmien sekä paikallisryhmien kanssa. Myös yhteistyö Vegaanihaasteen kanssa jatkuu tiiviinä ja muihin yhteistyömahdollisuuksiin tartutaan tilaisuuden tullen.

4 VERKOSTOT JA VIESTINTÄ

4.1 Yhteistyö muiden järjestöjen ja verkostojen kanssa

Maan ystävät ry toimii jäsenenä Fingo ry:ssä, maailma.net:ssä ja Finnwatchissa sekä perustajajäsenyytensä kautta Siemenpuu-säätiössä. MY on aktiivinen myös yhteistyöareenoilla kuten Suomen sosiaalifoorumissa, Mahdollisuuksien toreilla ja tekee yhteistyötä Fingo ry:n koordinoiman Reilun siirtymän työryhmän kanssa. MY on osakas Into Kustannus Oy:ssä, Voima Kustannus Oy:ssä, Livonsaaren yhteisökylä Oy:ssä ja Lumituuli Oy:ssä, joissa vaikuttaminen tapahtuu kunkin yhtiön hallitukseen ehdotettavan henkilön välityksellä. Lisäksi MY:llä on osuuksia Osuuskunta Noidanlukossa.

Lisäksi MY tekee paljon yhteistyötä eri tahojen kanssa eri tasoilla paikallisesta kansainväliseen. Aktiiviset yhteistyösuhteet jatkuvat muun muassa Suomen Luonnonsuojeluliittoon, Luonto-Liittoon, Suomen Attaciin, Joukkovoima-liikkeeseen, Eettisen kaupan puolesta ry:en, Suomen Rauhanpuolustajiin, A-ryhmään ja Suomen Greenpeaceen.

Yhteistyön kautta MY vaikuttaa ja osallistuu liitolle tärkeiden tavoitteiden edistämiseen, jotka eivät kuitenkaan ole aivan MY:n oman toiminnan painopisteenä. Tällaisia ovat esimerkiksi

soiden suojeleminen, globaalikasvatus, yritysvastuun edistäminen sekä fasismin ja rasismien vastainen toiminta. Lisäksi MY tukee ruohonjuuritasolta ponnistavaa uutta järjestäytymistä esimerkiksi ilmastokriisin torjumiseksi, lajien sukupuuttoaaltoa vastaan ja soiden suojelun puolesta, kuten Ilmastolakko, Suomenifesti ja Elokapiina.

Kotimaisten verkostojen lisäksi olennainen tapa osallistua toimintaan MY:n teemojen ympärillä ovat MY:n kansainväliset verkostot.

4.2 Kansainvälinen toiminta

Suomen Maan ystävät on osa aktiivista kansainvälistä verkostoa ja jäsen laajassa Friends of the Earth International (FoEI) -verkostossa, Friends of the Earth Europe (FoEE) -verkostossa sekä Young Friends of the Earth Europe (YFoEE) -verkostossa. MY:n vapaaehtoistoimijat ovat mukana näiden verkostojen kampanjoissa ja muussa toiminnassa.

MY osallistuu kaivos-, ydinvoima- ja vapaakauppasopimustoiminnan verkostoihin, FoEI:n metsä- ja biodiversiteettiverkostoon, rajat ylittävään ja ruohonjuuritasoinen ilmastotoimintaan esimerkiksi Ende Gelände -aktiossa sekä kansainvälisiin verkostoihin kuten European Environmental Paper Network, Fossil Banks, No Thanks -verkosto ja Treaty Alliance, joka ajaa sitovia ihmisoikeussäädöksiä yhtiötoiminnalle. Ilmastokampanja on mukana Euroopan Maan ystävien Fossil Free Europe -kampanjassa.

MY osallistuu Euroopan Maan ystävien vuosikokoukseen sekä muihin kansainvälisiin verkostoitumistapaamisiin mahdollisuuksien mukaan. Kansainväliset verkostot tarjoavat nuorille myös erityisiä osallistumismahdollisuuksia. Kansainvälinen toiminta sisältää muun muassa muiden maiden kumppanijärjestöjen leireille ja kampanjatapaamisiin osallistumista sekä yhteydenpitoa muiden maajärjestöjen aktiiveihin. Young Friends of the Earth tarjoaa nuorille omia verkostoitumistapaamisia, kuten vuosittaiset väentapaamiset ja kesäleirit.

MY huomioi toimintansa suunnittelussa myös FoEI:n ja FoEE:n pitkän aikavälin strategiat ja muut linjaukset, ja pyrkii mahdollisuuksien mukaan osallistumaan uusien linjausten ja strategioiden muotoiluun ja päättämiseen.

4.3 Tiedotus- ja julkaisutoiminta

MY:n keskeisin viestintäkanava on liiton omat verkkosivut. Niiden ohella ylläpidetään sähköpostilistoja ja toimitetaan uutiskirjettä, joilla tiedotetaan ajankohtaisista asioista. Näiden avulla eri teemoista kiinnostuneet jäsenet ja vapaaehtoiset voivat vastaanottaa ja vaihtaa tietoa. Instagramista ja Facebookista on tullut myös tärkeä kanava tiedottamisessa sekä jäsenistön ja muiden kiinnostuneiden yhteydenpidossa. MY pyrkii edelleen kehittämään sosiaalisen median kanavien viestintää lisäämällä kuvallista viestintää Instagramissa, sekä uutisointia blogin ja Facebook-kanavien lisäksi myös Twitterissä. MY pyrkii kehittämään sähköpostilistojen välityksellä toteuttamaansa tiedottamista siten, että se tukee MY:n ja sen jäsenten toimintaa, mm. karsimalla vähällä käytöllä olevia sähköpostilistoja ja yhdenmukaistamalla sähköpostilistojen nimiä.

Eri paikallis- ja toimintaryhmät sekä ilmastokampanja osallistuvat aktiivisesti julkiseen keskusteluun muun muassa laatimalla julkisia kannanottoja ja tekemällä omaa ulkoista viestintää.

Vuonna 2022 MY edelleen ylläpitää ja kehittää mahdollisuuksia osallistua toimintaan etäyhteyksillä. Käytännössä tämä voi tarkoittaa teknisen tuen parantamista ja uusien etäosallistumismuotojen käyttöön ottoa.

5 HALLINTO JA VARAINHANKINTA

5.1 Jäsenasiat

Riittävä määrä jäseniä luo vakaan pohjan MY:n toiminnalle, ja jäsenmäärän kasvaessa pystytään jäsenmaksukertymällä muuttamaan liiton taloutta entistä omavaraisemmaksi. Jäsenmaksut ovat yksi tärkeimmistä liiton tulonlähteistä valtionavustusten ja säätiörahoituksen rinnalla. Vuonna 2022 on tavoitteena jäsenmäärän ja jäsenmaksukertymän maltillinen kasvattaminen aktiivisen jäsenhankinnan ja säännöllisen jäsenviestinnän avulla.

Jäsenasioita hallinnoivalla järjestösihteerillä on merkittävä rooli liiton tekemässä jäsenhankinnassa, mutta jäsenhankintaa tehdään myös vapaaehtoisten toimesta siellä, missä konkreettista toimintaakin tehdään. Aktiiveja kannustetaan tekemään itsenäistä jäsenhankintaa esimerkiksi uusien iltoja järjestämällä ja mainostamalla jäsenyyttä erilaisissa tapahtumissa sekä ryhmien ja kampanjoiden viestinnässä. Sosiaalinen media säilyy keskeisenä jäsenhankintakanavana vuonna 2022. Jäsenhankintakampanjoita järjestetään useita kertoja vuodessa ja jäsenlahjoina tarjotaan erilaisia MY:n arvoihin sopivia tuotteita.

Uusien jäsenten liittyessä järjestöön panostetaan siihen, että osallistuminen järjestön toimintaan on helppoa ja kynnyksensä matala. Jäsenelle mm. esitellään erilaiset viestintäkanavat ja kerrotaan kuluvan vuoden toiminnasta ja ajankohtaisista osallistumismahdollisuuksista. Tämän lisäksi kehitetään myös uusia tapoja vahvistaa niin uusien kuin vanhojenkin jäsenten osallisuutta, jotta MY on yhäkin voimakkaammin jäsentensä järjestö.

Jäseniin ollaan suoraan yhteydessä muun muassa uutiskirjeiden ja tiedotteiden avulla. Uutiskirjeitä lähetetään mahdollisuuksien mukaan neljä kertaa vuodessa. Niissä kerrotaan ajankohtaisesta paikallisesta, valtakunnallisesta ja kansainvälisestä toiminnasta ja esitellään osallistumismahdollisuuksia. Uutiskirjeet toimivat myös kaksi kertaa vuodessa järjestettävien väentapaamisten mainostuskanavana.

5.2 Varainhankinta

Varainhankintaa kehitetään edelleen. Paikallis- ja toimintaryhmiä kannustetaan omaan varainhankintaan ja siihen tarjotaan koulutusta. Myös FoEI:n ja FoEE:n tarjoamaa varainhankinnan tukea hyödynnetään.

MY:n verkkosivuilla keskitytään tavaran myymisen sijaan lahjoitusten ja lentomaksujen keräämiseen. MY:n uusi toistaiseksi voimassa oleva rahankeräyslupa parantaa oman varainhankinnan jatkuvuutta, ja lahjoitusten kerääminen sekä emojärjestön että ryhmien tasolla on jatkossa helpompaa. Pienimuotoisesta tuotemyynnistä vastaavat paikallisryhmät erilaisten tapahtumien yhteydessä, mutta myös emojärjestöllä on vapaaehtoisten tekemää tuotemyyntiä mahdollisuuksien mukaan.

Avautuvia avustus- ja apurahahakua seurataan aktiivisesti, ja sopivissa tapauksissa osallistutaan hakuihin. Ryhmiä kannustetaan hakemaan rahoitusta myös itse mm. säätiöiltä ja ministeriöiltä Maan ystävien kautta.

Varainhankinnan ja jäsenhankinnan lisäksi MY hakee avustusta ympäristöministeriöltä.

5.3 Hallitus

MY:n hallitus hoitaa liiton asioita vuosikokousten välillä ja kokoontuu noin kerran kuukaudessa. Hallitus suunnittelee ja osaltaan myös toteuttaa järjestön suunniteltua toimintaa. Liiton hallintoon ja kehittämiseen liittyviä työtehtäviä sekä soveltuvilta osin myös päätösvaltaa jaetaan mahdollisuuksien mukaan myös hallituksen ulkopuolisille aktiiveille. Uudelle hallitukselle tarjotaan hyvä perehdytys hallitus- ja järjestötoimintaan heti vuoden alussa. Tarvittaessa lisäkoulutusta tarjotaan myös vuoden mittaan.

Hallitus toimii esihenkilönä liiton työntekijöille ja jatkuvasti kehittää esihenkilötoimintaansa. Hallitus valitsee keskuudestaan yhdessä työntekijöiden kanssa yhden tai kaksi henkilöstövastaavaa, jotka vastaavat henkilöstön työn ohjaamisesta ja huolehtivat yhdessä muun hallituksen kanssa henkilökunnan työn kehittämisestä ja työhyvinvoinnin parantamisesta. Henkilöstövastaavat tapaavat työntekijöitä säännöllisissä palaverissa ja huolehtivat tiedonkulusta hallituksen ja työntekijöiden välillä.

Hallituksen työskentelyä kehitetään toimivammaksi ja tarkoituksenmukaisemmaksi tasaisesti koko vuoden mittaan esimerkiksi kouluttamalla hallituksen ja mahdollisten jaostojen jäseniä sekä järjestämällä niin kutsuttuja metapäiviä. Metakeskusteluissa hallitus keskustelee muun muassa työnjaosta, tehtävien hoidon sujuvuudesta sekä pohtii yhdessä, miten hallitustyöskentelyä voisi kehittää. Hallitustyöskentelyssä kiinnitetään huomiota erityisesti työmäärän kohtuullistamiseen ja luottamushenkilöiden jaksamiseen karsimalla ja priorisoimalla toimintoja sekä sujuvoittamalla päätöksentekoa.

Erytishuomiota kiinnitetään myös hallituksen virkistäytymiseen, jolla pyritään parantamaan jaksamista ja lisäämään hallituslaisten keskinäistä ryhmäytymistä.

Toiminnassa halutaan korostaa paikallis- ja toimintaryhmien omaa aktiivisuutta sekä tunnistaa ja purkaa piileviä hierarkioita. Hallitus toteuttaa toiminnassaan jaetun johtajuuden periaatetta, ja puheenjohtajisto toimii tasavertaisena muun hallituksen kanssa. Myös puheenjohtajiston sisällä toimitaan tasavertaisesti. Hallitus kiinnittää huomiota päätöksenteon avoimuuteen ja kaikkien yhdenvertaisiin osallistumismahdollisuuksiin MY:n toiminnassa, esimerkiksi edistämällä läpileikkaavan feminismin ja turvallisemman tilan periaatteiden toteutumista.

5.4 Toimisto ja henkilöstö

MY:n toimisto sijaitsee Helsingissä osoitteessa Vellamonkatu 30 B, Voima kustannus oy:n alivuokralaisena. Liitolle on tärkeää, että tilat ovat tarpeita vastaavat. Vuonna 2022 toimistoa kehitetään työntekijöiden ja aktiivien tarpeet paremmin huomioivaksi.

Toimistosta vastaa järjestösihteeri, joka työskentelee yhdessä hallituksen ja puheenjohtajiston kanssa. Järjestösihteerin työtehtävät ovat suurelta osin hallinnollisia. Niihin kuuluu liiton yhteyshenkilönä toimiminen, jäsenasiat sisältäen jäsenhankinnan sekä osallistuminen liiton ja toimistotyön kehittämiseen, mutta osaltaan myös toiminta- ja paikallisryhmien sekä kampanjoiden tukeminen. Vaikka työ on pääosin hallinnollista, emojärjestön ainoana työntekijänä osa työstä muodostuu myös ryhmien ja projektien kanssa tehtävästä, eli järjestön toimintaan liittyvästä työstä. Toimintaan liittyvä työ on ryhmien ja niiden aktiivien auttamista, tukemista ja perehdyttämistä. Järjestösihteeri neuvoo toiminnasta kiinnostuneita oikean ryhmän tai projektin toiminnan pariin ja auttaa toimintaan perehtymisessä. Lisäksi hän tukee viestintään ja tiedotukseen liittyvissä tehtävissä, kuten sähköpostillistaviestinnässä, nettisivujen päivityksessä, some-viestinnässä ja materiaalien tuottamisessa sekä niiden levittämisessä. Järjestösihteeri koordinoi myös MY:n uutiskirjeiden kokoamisesta.

Toimistolla työskentelee myös Hiilivapaa Suomi -kampanjan kampanjakoordinaattori ja kampanja-asiantuntija. Kampanjalla on lisäksi ajoittain harjoittelijoita, jotka auttavat kampanjan tehtävissä osaamisensa puitteissa.

MY:llä on lisäksi työsuhteessa toimiva taloudenhoitaja, joka hoitaa kirjanpidon, laskujen maksamisen, palkanlaskennan sekä muut vastaavat talousasiat.

Järjestön työntekijöitä koulutetaan ammattitaidon lisäämiseksi ja päivittämiseksi. MY:llä on henkilöstösääntö, jossa säädetään työntekijöiden työehdoista. Työntekijöiden työhyvinvointia ja -motivaatiota edistetään esimerkiksi työssä jaksamista tukemalla, etätöitä mahdollistamalla, esihenkilötoimintaa parantamalla, lakisääteistä laajemmalla työterveydenhuololla, työergonomiaa kehittämällä ja työsuhde-eduin liikuntaan ja työn ulkopuoliseen virkistystoimintaan kannustamalla. Työntekijöiden palkkojen kehitystä seurataan palkkojen ostovoiman säilyttämiseksi. Vuonna 2022 kehitetään työntekijöiden ja työnantajan välisiä neuvotteluja palkka- ja työehtokysymysten osalta.

5.5 Väentapaamiset

Vuonna 2022 MY järjestää vakiintuneen käytäntönsä mukaisesti kaksi väentapaamista, toisen keväällä ja toisen syksyllä. Väentapaamiset kokoavat yhteen MY:n toimintaryhmiä, kampanjoita ja paikallisryhmiä ja niissä toimivia aktiiveja sekä MYn toiminnasta kiinnostuneita ihmisiä. Väentapaamisissa aktiivit saavat tietoa yhdistyksessä meneillään olevasta toiminnasta ja voivat jakaa ajatuksiaan ja kokemuksiaan muiden aktiivien kanssa. Väentapaamiset toimivat myös väylänä uusille ihmisille tulla mukaan MY:n toimintaan. Lisäksi suunnitelmissa on aktiivien syystapaaminen Helsingin Vartiosaarella.

Vuoden väentapaamiset ja syystapaaminen järjestetään hallituksen harkinnan mukaan Helsingissä seuraavasti:

Kevätväentapaaminen 13.-15.5.22 Vartiosaari

Aktiivien syystapaaminen 27.-28.8.22 Vartiosaari

Syysväentapaaminen 4.-6.11.22 Meriharjun luontotalo